

Zaak C-305/89

Italiaanse Republiek tegen Commissie van de Europese Gemeenschappen

„Staatssteun — Kapitaalbreng — Automobielsector”

Rapport ter terechtzitting	1604
Conclusie van advocaat-generaal W. Van Gerven van 10 januari 1991	1616
Arrest van het Hof van 21 maart 1991	1635

Samenvatting van het arrest

- 1. Steunmaatregelen van de staten — Begrip — Steun verleend via door staat gecontroleerd lichaam — Daaronder begrepen
(EEG-Verdrag, art. 92, lid 1)*
- 2. Steunmaatregelen van de staten — Begrip — Door Lid-Staat aan onderneming verleende financiële steun — Beoordelingscriterium — Redelijkheid van operatie voor particulier investeerder die beleid op middellange of lange termijn toepast
(EEG-Verdrag, art. 92, lid 1)*
- 3. Steunmaatregelen van de staten — Ongunstige beïnvloeding van handelsverkeer tussen Lid-Staten — Aantasting van mededinging — Steun verleend aan onderneming in sector die wordt gekenmerkt door overtollige productiecapaciteit en effectieve concurrentie
(EEG-Verdrag, art. 92, lid 1)*
- 4. Steunmaatregelen van de staten — Terugvordering van onwettige steun — Verplichting voortvloeiend uit onwettigheid
(EEG-Verdrag, art. 93, lid 2)*

1. Om te bepalen of een steun kan worden aangemerkt als staatssteun in de zin van artikel 92, lid 1, EEG-Verdrag, mag geen onderscheid worden gemaakt tussen de gevallen waarin de steun rechtstreeks

door de staat wordt verleend, en die waarin de steun wordt verleend door van overheidswege ingestelde of aangewezen publiek- of privaatrechtelijke beheersorganen.

2. Ten einde vast te stellen of de deelneming van de overheid in het kapitaal van een onderneming, in welke vorm dan ook, staatssteun is in de zin van artikel 92 EEG-Verdrag, dient te worden beoordeeld of in soortgelijke omstandigheden een particulier investeerder die qua omvang vergelijkbaar is met de organen die de publieke sector beheren, ertoe zou kunnen worden gebracht een zo belangrijke kapitaalbreng te doen.

Ofschoon een particulier investeerder, waarmee de deelneming van een publiek investeerder die doelstellingen van economisch beleid nastreeft, moet worden vergeleken, zich niet noodzakelijkerwijs zal gedragen als een gewone investeerder die zijn kapitaal belegt om daaruit op min of meer korte termijn een rendement te halen, zal hij zich toch ten minste moeten gedragen als een particuliere holding of een particuliere groep ondernemingen met een algemene of sectoriële structuurpolitiek, die wordt geleid door

het uitzicht op rendement op langere termijn.

3. Wanneer een onderneming werkzaam is in een sector die wordt gekenmerkt door een overvloedige productiecapaciteit en waarin de producenten van verschillende Lid-Staten effectief met elkaar concurreren, kan elke steun die deze onderneming van de overheid ontvangt, het handelsverkeer tussen de Lid-Staten ongunstig beïnvloeden en de mededinging vervals, voor zover de instandhouding van deze onderneming op de markt de concurrenten van de andere Lid -Staten belet hun marktaandeel te vergroten en de mogelijkheid om hun export naar deze Lid-Staat te vergroten verkleint.
4. De verplichting tot terugvordering van de onwettig verklaarde steun is het logische gevolg van de vaststelling door de Commissie dat de steun onwettig is.

RAPPORT TER TERECHTZITTING in zaak C-305/89 *

I — Uiteenzetting van de feiten

1. Het aandeel van Alfa Romeo, de op een na grootste Italiaanse automobielfabrikant, op de Italiaanse markt bedroeg in 1986 14,6 procent, terwijl haar aandeel op de markt van de Gemeenschap, waar zij

32 procent van haar totale productie afzette, 1,6 procent bedroeg.

In 1985-1986, de periode van de feiten die aan het huidige beroep ten grondslag liggen, maakte de onderneming Alfa Romeo, via de holding Finmeccanica (hierna: „Finmeccanica”), deel uit van de Italiaanse overheids-holding IRI (Istituto per la ricostruzione industriale, hierna „IRI”).

* Procestaal: Italiaans.